

Nørreådalens Landskabsråd

Referat af møde i Nørreådalens Landskabsråd

21. oktober 2024, kl. 17.00-20.00

Løvskal Hus, Løvskal Landevej 18, Løvskal, 8850 Bjerringbro

Mødeleder: Martin Molbo

Referent: Carina Pilgaard

Mødedeltagere

Nørreådalens Landskabsråd

- Martin Christian Molbo, forperson, lodsejer (MCM)
- Andreas Kyhn Brejnholt, lodsejer (AKB)
- Andreas Hartvigsen, lodsejer (AH)
- Søren Krog Jensen, lodsejer (SKJ)
- Keld Lanng, lodsejer (KLA)
- Martin Holm Kristensen, lodsejer (MHK)
- Svend Kuhr Lajer, lodsejer (SKL)
- Therese Simonsen Straarup, lodsejer (TSS)
- Lars Mørgensen, Danmarks Naturfredningsforening (LMG)
- Lone Frandsen, Ålav for Nørreå og Gudenå/Løvskal egnens Lokalråd (LF)
- Morten Dam Rasmussen, Ørum IF (MDR)
- Susanne Kraft, VibLand, Kvorning Borgerforening (SK)
- Thorkil Danielsen, Friluftsrådet (TD)
- Asbjørn Jensen, Ørum-Møllerup Jagtforening/Hammershøj og Omegns Jagtforening (AJ)
- Max Roger Thomsen, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark (MRT)
- Eja Lund, Velas (EL)
- Mette Risager, LAG Randers-Favrskov (MR)
- Jørgen Bidstrup, Naturstyrelsen (JB)
- Ole Sommer Bach, Randers Regnskov (OSB)
- Christian Børghesen, LandboForeningen Midtjylland (CB)
- Lars Mørgensen (LA), Viborg kommunes Klima- og Miljøudvalg (LMO)
- Søren Gade (S), Favrskov Kommunes (SG)
- Karen Lagoni (S), næstforperson, Randers Kommune (KL)
- Thomas Møller Schmidt, Natur og Miljøchef, Viborg Kommune (TMS)

Sekretariatet

- Martin Bjørk Christensen, Randers Kommune (MBC)
- Karina Amdi Sørensen, Favrskov Kommune (KAS)
- Carina Pilgaard, Viborg Kommune (CP)

Observatør/gæster

- Lone Søderkvist Kristensen, Københavns Universitet, observatør (LSK)
- Vibe Bertelsen, teamleder Natur og Vand, Randers Kommune (MD)

Nørreådalens Landskabsråd

- Tommy Dalgaard, AU Foulum (til og med punkt 4) (TD)
- Sara V. Iversen, AU Foulum (SI)

Afbud fra rådsmedlemmer

- Flemming Hansen (Energi Viborg Vand)
- Anna Sünricksen (Iodsejer / Fugleværnsfonden)
- Lars Mogensen (politiker, Viborg Kommune)
- Mette Høst Hammershøj, Nørreå Natur og Fritidscenter
- Jørgen Klaris, Tapdrup Borgerforening
- Kristiane Klindt, Iodsejer

Dagsorden

1. *Velkomst*
2. *Kort siden sidst / gensidig orientering ved sekretariatet og rådsmedlemmer*
3. *Opsamling og opfølgning på seminar og oplæg d. 19/9*
 - a. *Oplæg fra Italien og KU vedr. landskabsobservatorier*
 - b. *Oplæg ved Sara Iversen, AU Foulum vedr. økosystemtjenester*
 - c. *Oplæg fra Morten D. D. Hansen vedr. biodiversitet*
4. *Drøftelse og beslutning vedr. etablering af landskabsobservatorie i Nørreå dalen*
5. *Revision af kommuneplanernes retningslinjer og udpegninger ved KU*
6. *Status arbejdsgrupper og følgegrupper*
 - a. *Følgegruppe forvaltningsgrundlag for vandet*
 - b. *Rekreativ infrastruktur (stier, kanopladser m.m.)*
 - c. *Nørreå Natur og Fritidscenter*
 - d. *Storkegruppen*
7. *Opstart af nye/supplerende projekter i rådet – hvordan griber vi det an?*
8. *Evt. afrunding og ønsker til punkter på næste møde 28. november.*

Ad 1)

MCM bød velkommen og fortalte, hvem der var afbud fra og introducerede nye gæster Vibe Bertelsen, Randers Kommune og Tommy Dalgaard, AU Foulum.

Ad 2)

CP orienterede om status på Plan22+ projektet, som er det projekt, der er med til at finansiere flere af de initiativer, der igangsættes i regi af landskabsstrategien, herunder nedsættelse af landskabsrådet, observatoriet, arbejdet med idéoplæg til forvaltningsplan, revision af kommuneplanretningslinjer og udarbejdelse af ny lokal strategi i Randers Kommune. Se tids – og milepælsplan i vedhæftede oplæg. Vedhæftet er desuden kort over forventet ny afgrænsning af lokal strategi i Randers.

Ad 3 og 4)

a) LSK opsummerede kort på oplæg 19/9 om landskabsobservatorier (se vedhæftede oplæg). Hun lagde derefter op til en diskussion af, hvorvidt landskabsobservatoriet skal være en selvstændig videns 'institution', som der oprindeligt var lagt på til, eller en del af Landskabsrådet, – med en tilkøbt arbejdsgruppe/følgegruppe – en såkaldt kombineret model. Den model vil gøre det lettere at "skruer op og ned" for vidensdelen, og dermed mindre uafhængig af bevillinger. Der var generel enighed om, at det er den kombinerede model, sekretariatet skal melde til EU.

Nørreådalens Landskabsråd

b) SI refererede kort hvad økosystemtjenester er, og fortalte at hun vil holde et længere indlæg på mødet 28. november, hvor rådet skal drøfte økosystemtjenesterne nærmere. Inden da vil der blive udsendt et notat til alle rådets medlemmer.

c) LSK opsummerede også kort oplægget fra Morten D.D. med pointer om bl.a. tormentil (tegn på at området ikke har været omlagt længe) og pilekrat (har stor biodiversitetsværdi).

Der var lidt forskellige opfattelser af Mortens oplæg. Nogle mente, at hans budskab var, at der ikke var så meget at bygge videre på i forhold til biodiversitet i Nørreådal, mens andre opfattede det noget anderledes, og tog hans konkrete anbefalinger til sig. JB var meget skeptisk overfor oplægget, og opfordrede til, at vi ikke dropper at gøre noget godt for de almene arter, da vi trods alt øger mængden af natur, selv når vi ikke kun gør noget godt for de rødlistede arter.

Ad 5)

Kommuneplaner udlægger rammer som kommunen skal administrere efter.

LSK fortalte om arbejdet med at udarbejde forslag til revision af kommuneplanens udpegninger og retningslinjer for Nørreådal, som kan være til at sikre landskabsrådets ønsker til udviklingen i Nørreådal. Forslagene til kommuneplanretningslinjerne skal efterfølgende vedtages af byrådene kommunerne. Det kan blive en del af kommuneplantillæg i alle tre kommuner. Der afholdes en indledende kommunal workshop i Randers 4. november. Rådet vil blive inddraget i processen efter jul. Se vedhæftede oplæg.

Der var en dialog om kommuneplaners tilblivelse og virkning samt en genoptaget debat om VE-projektet ved Hammershøj, som blev vendt. Her foregik en diskussion om, hvorvidt rådet samlet kan have én fælles holdning / hørings svar til enkelte projekter, som skal behandles politisk. Det kan rådet ikke, da der både sidder politikere og embedsværk, som vil kunne komme i klemme i disse sager. Det udelukker ikke, at grupper af landskabsrådet kan indsende hørings svar - de skal blot være tydelige ift. hvem de præcist repræsenterer.

Landskabsstrategien har ikke forholdt sig til VE-anlæg. Men rådet kan forholde sig til det fremadrettet f.eks. i forbindelse med kommuneplanudpegninger. Rådet skal dog huske, at det er et råd, og at politikerne kan høre og medtage deres input, men ikke er forpligtet til at rette sig efter en evt. fælles indstilling fra rådet. Det gælder i alle politiske beslutninger.

Ad 6)

a) Thomas redegjorde for status på idéoplæg til forvaltningsplan for vandet i ådalen (se oplæg).

Følgegruppen vil blive indkaldt til flere møder snarest.

LF forholdt sig meget kritisk til, at der i udbudsmaterialet for opgaven står, at "der kan henvises til rapporten *Mere, bedre og større natur i Danmark. Hvor, hvordan og hvor meget?* fra Københavns Universitet ([Mere, bedre og større natur i Danmark - Hvor, hvordan og hvor meget? \(ku.dk\)](#))".

TMS og CP svarede, at der i udbudsmaterialet er nævnt en lang række relevante rapporter m.m., som rådgiver kan forholde sig til, og at dette blot er én af dem. Det er jo et idéoplæg, der bør inddrage så mange faktorer som muligt i et oplæg. I tilbuddet er bl.a. beskrevet, at man f.eks. også vil se på potentialet for biomassehøst og græsning.

b) CP opsummerede nyt siden sidst:



KØBENHAVNS
UNIVERSITET

RANDERS
Hvor å bli'r til hav, hvor det ferske bli'r salt



VIBORG
KOMMUNE

Nørreådalens Landskabsråd

Kano/kajak: Viborg Kommune har fået mulighed for at gå videre med at undersøge mulighed for kano-ophalerplads ved Nybrovej, hvor Naturstyrelsen har opkøbt et areal i forbindelse med jordfordeling i Velds Ørum projektet.

Sammenhængende sti Viborg-Randers: Viborg Kommune går videre med at undersøge muligheden for at få lavet de sidste ca. 4 km, der mangler op mod kommunegrænsen ved Skjern området i forbindelse med projekt Danmarks Naturstier.

Der afventes udmelding vedr. Randers og Favrskov Kommuners involvering i sti-projekt.

Stier Velds-Ørum Enge: Naturstyrelsen har købt Rydalsgårdes jorde nu og er nu ved at undersøge muligheder for stier sammen med Viborg Kommune. CP kontakter sti-findergruppen.

c) Udgik, da MHM var fraværende.

d) Storkegruppen efterspørger kommunalt ophæng til gruppen i forhold til f.eks. byggeansøgning m.m. Kommunerne afsøger muligheder for at lave et samlet udspil / tilbagemelding.

Ad 7)

TMS opfordrede til, at rådsmedlemmer melder emner ind til dagsordenen.

Ad 8)

Ørum-Mollerup jagtforening fortalte, at de har indgået samarbejde med NST om regulering af mårhunde.